

Hembygdifesten på Lojsta slott.

Midsommardagen ingick med olycksbådande uppsyn. Himmeln hängde regnig och dyster, och frampå förmiddagen började regnet, men vid 12-tiden klarnade det upp, och sedan höll det sig till lycka för arrangörerna och den till ett par tusen uppgående publiken vackert hela dagen, som blev ganska skön men kall.

Kl. halv 1 besteg hembygdsföreningens ordf. folkskollärare Rud. Blomqvist, Lojsta, talarstolen och hälsade i ett kort, kärnfullt anförande de närvarande välkomna. Därvid vände han sig särskilt till spelmanstävlingens prisdomare, kantor Aug. Fredin, Loftahammar, doktor J. Lundahl och kapellmästare Fr. Mehler, Visby. Hr Blomqvist slutade med att utbringa ett av ringande hurrarop besvarat fyrfaldigt leve för hembygd och fosterland.

Omedelbart efter hälsningstalet höll kantor Aug. Fredin ett synnerligen intressant föredrag om den gotländska folkmusiken genom seklerna. Föredraget illustrerades dels med sång av en flickkör och dels med fiolmusik, utförd av föredragshållaren själv. Hr Fredin slutade sitt föredrag med att ägna några minnesord åt dem, som skapat dessa melodier.

Efter föredraget, som avtackades med livliga applåder, sjöng man unisont "Toner från forna dar..." Folkskollärare Blomqvist framförde därefter till hr Fredin åhörarnas och föreningens tack och utbringade ett leve för honom. Hr Fredin å sin sida höjde ett leve för vår folkmusik. Till sist frambar hr Blomqvist ett tack till dem, som särskilt värdat sig om denna gamla musik och verksamt bidragit till bevarandet av de vackra låtarna från fordom. Utom kantor Fredins äro tre namn särskilt knutna till värden om den gotländska folkmusiken. Dessa tre namn äro rektor Richard Steffen, doktor J. Lundahl och kapellmäst. Fr. Mehler. Hr Blomqvist hemställde att hembygdsgesällskapet såsom en gärd av tacksamhet kallade dessa till hedersledamöter. Detta blev också föreningens beslut.

Efter talen framträdde hr Carl Söderberg från Burs och drog gutamålshistorier. Historierna voro roliga men de framfördes alldeles för lågmält. Publiken måste packa sig om talarrubunden för att uppfatta något.

Så var det paus och brokigt och solbestrikt folkliv, och utdelarna av de materiella hävorna hade det hett, trots att dagen annars var så sval.

Kl. halv 4 vidtog dagens clou, den traditionella spelmanstävlingen. Som domare fungerade som förut nämnts hr Fredin, Lundahl och Mehler. De skickliga spelmännen framträdde ur fiolsträngarna polskor, valser och kadriljer i dur och moll, så att det var en lust och glädje åt det. Av de uppträdande fäste man sig särskilt vid hr Hägg från Vänge, välkänd även för radiolyssnarna sedan gotlandsaftonen i radio för någon tid sedan, och vid den trettonåriga Stina Nilsson från Vall, vilken hanterar stråke och sträng lika bra som vilken storspelare som helst. Tävlingen avslutades av kantor Fredin med några manande ord. Till slut sjöng man unisont "Du gamla, du fria".

Vid tävlingarna upptogs ett flertal av de spelade styckena å den av doktor Lundahl till Gotlands Formsal skänkta parloföna och komma sålunda att bevaras till eftervärlden.

Senare på kvällen gävo kapellmästare Mehler och dr Lundahl konsert i Lojsta

kyrka. Hr Mehler spelade fiol, och dr Lundahl ackompanjerade på orgel. Rätt mycket folk hade samlats i det vackra lilla templet, och de fingor som väntat var en stämningmättad stund rik på musikalisk njutning.

Ja, så var Lojsta slotts hembygdsgesällskapets sjätte midsommarafton, liksom de fem föregående efterlämnande idel angenäma intryck, och man gick ifrån festen med en känsla av tacksamhet mot dem, som vilja ägna tid och krafter åt värdandet om hembygden, det rika kulturarvet från fäderna.

Efter tävlingen förrättades prisutdelning av doktorinnan Lundahl. Prislistan hade följande utseende:

A. Notspelare över 20 år (solist): 1:sta pris lantr. Karl Hägg, Nickarve, Vänge; 2:a Arvid Nilsson, Bjers, Norrland; 3:e Artur Johansson, Bäckstade, Sanda; 4:e Egon Klint, Vestlaus, Burs; 5:e lokputsare A. E. Olofsson, Burgsvik. Prisen utgjordes av silverbägare.

B. Ej notspelare över 20 år (solist): Alfr. Ahlberg, Fride, Lojsta, en bägare.

C. Notspelare under 20 år (solist): 1:sta pris 1/2 dusa. äkta silverskedar och 5 kr., flickan Stina Nilsson, Kysings, Vall. (Stina Nilsson får dessutom av en för gotländsmusiken intresserad Visby en gammal hemgjord gotländsfiol.)

D. Ej notspelare under 20 år (solist): 1:sta pris lantr. Erik Johansson, Bäckstade, Sanda, en bägare.

E. Samspel: 1:sta pris 1 större bägare, urmakare L. J. Sigréns, Klintehamn, hederspris, lantrökaren Edvard Johansson, Bäckstade, Sanda; 2:a fröken Edit Petersson, Sanda, för ackompanjemang å orgel; 3:e lantr. Birger Larsson, Rondarve, Eksta; 4:e John Jakobsson, Spröge; 5:e Henrik Thimgren, Guldrupe; 6:e Adolf Nyberg, Lina, Hørsne; 7:e Nils Hansson, Ranarve, Öja, för sekundering. Prisen utgjordes av bägare.

Telegram.

Till Gotlänningen genom T. T.

INTERNATIONELLA HANDELSKAMMARGRESSEN.

STOCKHOLM den 27. I går inleddes internationella handelskammarkongressen med två förberedande sammanträden. Kl. 3 sammanträdde budgetkommittén för behandling av vissa frågor rörande konferensens ekonomiska styrelse, inalles ett 100-tal representanter för ett 25-tal länder. Vid sammanträdet invaldes i handelskammaren Finland och Jugoslavien. Antalet deltagare i kongressen torde uppgå till 800.

PRÄSTBRISTEN ÄTER KÄNNBAR.

STOCKHOLM den 27. Tillgången på prästerliga krafter visar sig åter, enligt St.-T., i flertalet stift för liten för att fylla de vakanssatta pastoraten. F. n. ha t. ex. ett 20-tal prästerliga tjänster mest ledigförklarade med ansökningsrätt för hela rikets prästerskap.

S. G. U. UPPRÄTTAR NY BARNKOLONI.

VÄSTERÅS den 27. S. G. U.-kongressen, som pågått här sedan midsommarafton, avslöts i går. Till styrelsens ordförande återvaldes handelsläraren Helmer Bolander, Saltsjöbaden. Kongressen beslöt upprätta ytterligare en barnkoloni för barn från tuberkulösa hem, nämligen i Norrland, varjämte en resolution antogs med värdjan till regeringen att medelst förebyggande åtgärder söka nedbringa antalet genom spritkonsumtion förorsakade trafikolyckor. Slutligen antogs enhälligt ett uttalande, ställt till amerikanska legationen, om revision av dödsdomarna över Sacco och Vanzetti.